

УКРАЇНА

(19) UA (11) 38932 (13) A

(51) 7 A01K61/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВИНАХІДвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ РИБОПРОДУКТИВНОСТІ ВОДОСХОВИЩА

(21) 2000116716

(22) 27.11.2000

(24) 15.05.2001

(33) UA

(46) 15.05.2001, Бюл. № 4, 2001 р.

(72) Таран Олег Миколайович, Долинський Валентин Леонідович, Афанас'єв Сергій Олександрович, Євтушенко Микола Юрійович, Плігін Юрій Васильович, Арсан Орест Михайлович

(73) Інститут гідробіології Національної академії наук України

(57) Спосіб підвищення рибопродуктивності водосховища, який передбачає створення додаткових нерестовищ, який відрізняється тим, що вздовж обривистих берегів до ізобати 2,0-2,5 м наминають переривчасті мілини, площа мілководь яких разом з існуючими нерестовищами складає 10-15 % від загальної площі водосховища, культивують по їхньому периметру вищу водну та вологолюбну деревинно-чагарникову рослинність.

Винахід відноситься до галузі рибництва і призначений для підвищення рибопродуктивності водосховищ, а саме, - для інтенсифікації процесів відтворення рибних запасів шляхом створення додаткових нерестових площ з культивованими насадженнями вищої водної і вологолюбної деревинно-чагарникової рослинності.

Відомий спосіб підвищення рибопродуктивності водосховищ шляхом вселення та акліматизації безхребетних тварин, що є кормовими об'єктами для багатьох видів риб (Інструкція по определению фактической экономической эффективности акклиматизации кормовых беспозвоночных. - Ленинград: ГосНИОРХ, 1979. - С.16).

Недоліком цього способу є обмеженість застосування, яка полягає в тому, що він може бути ефективним тільки для водосховищ з низькими показниками кормової бази для риб, що в природі буває дуже рідко.

Відомий спосіб підвищення рибопродуктивності водосховищ шляхом вселення цінних промислових видів риб (Справочник инспектора рыбоохраны. - Киев: Урожай, 1988. - 312 с.). Але навіть при правильному науково-обґрунтованому здійсненні зазначених заходів без забезпечення умов відтворення рибних запасів неможливо досягти необхідного максимального ефекту. До того ж, одержання рибопосадкового матеріалу потребує значних капіталовкладень і експлуатаційних витрат на 1 тону промислового повернення товарної риби.

Найбільш близьким до того, що пропонується, є спосіб підвищення рибопродуктивності водосховищ шляхом створення мережі штучних гнізд для нересту риб (Билый Н.Д. Нерест на искусственных

нерестилищах // Рыбоводство и рыболовство. - 1966, № 3. - С.16-17).

Загальним для способу, що пропонується, є підвищення рибопродуктивності водосховищ шляхом створення додаткових нерестових пристроїв, але необхідний ефект не може бути досягнутий за низькою причин, а саме:

1. Значні показники трудоемності при виготовленні штучних гнізд для нересту риб.

2. Значні витрати по виготовленню штучних нерестових гнізд.

3. Штучні нерестові гнізда мають в екосистемі водойм тільки однонаправлений характер, тобто призначені для забезпечення нересту певних видів риб при нестачі природних нерестових площ. Завдання, на рішення якого напрямлено винахід, полягає в розробці високоефективного способу підвищення рибопродуктивності водосховищ шляхом інтенсифікації процесів відтворення рибних запасів (табл.).

Зв'язок між існуючими ознаками винаходу, що пропонується, і технічним результатом, який досягається, полягає в тому, що вздовжберегові мілини з насадженнями вищої водної і деревинно-чагарникової рослинності забезпечують водосховище недостатніми нерестовищами, упереджують руйнування крутих берегів, сприяють очищенню поверхневих вод при умові щорічного вилучення надлишкової фітомаси вищих водних рослин.

Суть способу полягає в тому, що вздовж обривистих берегів до ізобати 2,0-2,5 м наминають переривчасті мілини, площа мілководь яких разом з існуючими нерестовищами становить 10-15 % від загальної площі водосховища, культивують по їхньому периметру вищу водну та деревинно-

чагарникову рослинність і щорічно в міжнерестовий період здійснюють рибогосподарські прокоси між мілинами для забезпечення шляхів міграції іхтіофауни.

Спосіб здійснюється за допомогою пристрою, що включає водосховище 1, берег 2, мілини 3,

міжмілинні рибоходи 4, насадження вищої водної 5 та деревинно-чагарникової рослинності 6 до ізобати 7.

На фіг. 1 зображено пристрій в плані, на фіг.2 - розріз 3 А-А.

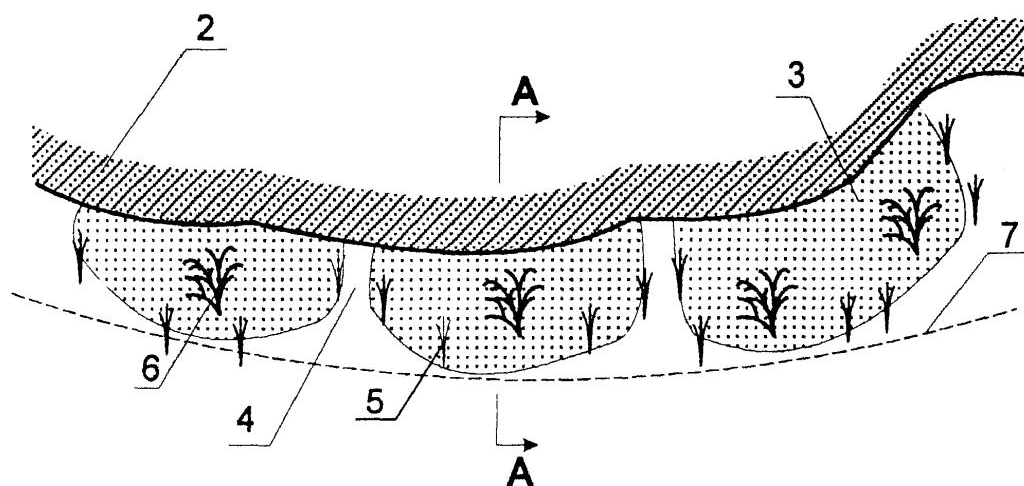
Таблиця

№	Показники	Базовий варіант	Запропонований варіант
1	Пристрій вартісної оцінки функцій в екосистемі, тис. грн/га		
1.1	нерестової	1,2	1,5
1.2	берегозахистної	-----	30,4
1.3	водоочищувальної	-----	7,5
1.4	аераційної	-----	5,3
1.5	Рибогосподарсько-кормової	-----	1,6
1.6	Едіфікаторної для мисливсько-промислової фауни	-----	0,6
1.7	Сума оцінок	1,2	46,9

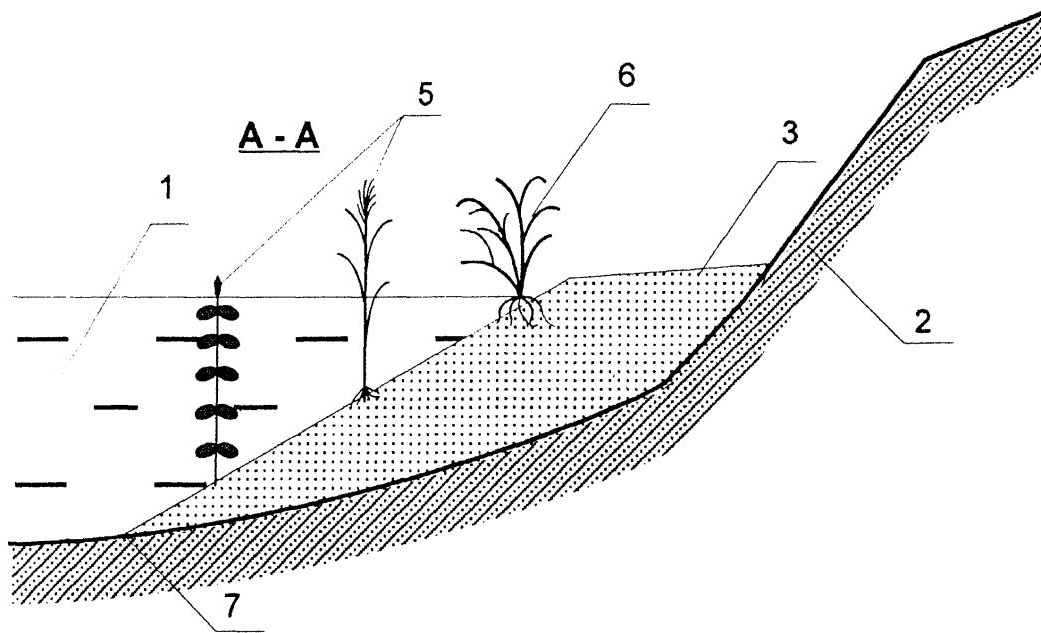
Спосіб здійснюється таким чином.

Вздовж крутого берега наминають до ізобати 2,0-2,5 м переривчасті мілини, засаджують їд по периметру до урізу води нормального підпірного рівня вищими водними рослинами, а вище його - деревинно-чагарниковою рослинністю.

В нерестовий період іхтіофауна використовує насадження як додаткові нерестові площі, а в міжнерестовий період надлишкова фітотомаса вищої водної рослинності вилучається для забезпечення шляхів міграції риб.

Фіг. 1

Фіг. 2

ДП "Український інститут промислової власності" (Укрпатент)
 Україна, 01133, Київ-133, бульв. Лесі Українки, 26
 (044) 295-81-42, 295-61-97

Підписано до друку _____ 2001 р. Формат 60x84 1/8.
 Обсяг _____ обл.-вид. арк. Тираж 50 прим. Зам. _____

УкрІНТЕІ, 03680, Київ-39 МСП, вул. Горького, 180.
 (044) 268-25-22
